

Torstai 17. syyskuuta 2009

25. kehottaa komissiota panemaan täytäntöön vähittäiskauppioiden ja tuottajien välisiä suhteita koskevat EU:n laajuiset toimintasäännöt;
26. pitää välttämättömänä sellaisen avoimen järjestelmän käyttöönottoa, jolla seurataan tuotteiden hintoja ja erityisesti kuluttajilta perittyjä hintoja;
27. panee pahoitellen merkille, että 7. syyskuuta 2009 hyväksytyihin neuvoston päätelmiin ei sisällynyt konkreettista ehdotusta EU:n kaikkia tuottajia koskevan maitoalan kriisin nopeaksi ratkaisemiseksi;
28. kehottaa komissiota vastustamaan voimakkaasti joidenkin jäsenvaltioiden aloitteita yhteisen maatalouspolitiikan uudelleenkansallistamiseksi;
29. vaatii komissiota antamaan parlamentille tulevina kuukausina säännöllisesti tietoja maitoalan markkinatilanteesta;
30. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille.

Energiavarmuus (Nabucco ja Desertec)

P7_TA(2009)0021

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. syyskuuta 2009 energian toimitusvarmuuden ulkoisista tekijöistä

(2010/C 224 E/06)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 26. syyskuuta 2007 antamansa päätöslauselman tavoitteesta luoda EU:lle yhteinen energiapolitiikka ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon Itävallan, Bulgarian, Unkarin, Romanian ja Turkin 13. heinäkuuta 2009 Ankarassa allekirjoittaman hallitustenvälisen sopimuksen Nabucco-kaasuputkihankkeen oikeudellisista puitteista,
- ottaa huomioon, että venäläinen öljy- ja kaasuyhtiö Surgutneftegaz on hankkinut suuren vähemmistöosuuden (21,2 prosenttia) Nabucco-yhteenliittymään kuuluvasta unkarilaisesta petrokemian yrityksestä MOLista,
- ottaa huomioon Venäjän ja Turkin Ankarassa 6. elokuuta 2009 allekirjoittaman kaasualan yhteistyöpöytäkirjan, jonka nojalla Turkki antaa alustavan suostumuksen South Stream -kaasuputken rakentamiselle ja antaa Venäjälle luvan tehdä kaasuputkea koskevia tutkimuksia Turkin aluevesillä,
- ottaa huomioon kahdentoista EU:n yrityksen 13. heinäkuuta 2009 allekirjoittaman yhteisymmärryspöytäkirjan Desertec-teollisuushankkeen (DESERTEC Industrial Initiative) perustamisesta suuren aurinkoenergiapotentiaalin kehittämiseksi Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa,

⁽¹⁾ EUVL C 219 E, 28.8.2008, s. 206.

Torstai 17. syyskuuta 2009

- ottaa huomioon komission tiedonannon ”Toinen strateginen energiakatsaus – Energian toimitusvarmuutta ja energia-alan solidaarisuutta koskeva EU:n toimintasuunnitelma” (KOM(2008)0781),
- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi toimista kaasaansaanin turvaamiseksi ja direktiivin 2004/67/EY kumoamisesta (KOM(2009)0363),
- ottaa huomioon komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi Euroopan yhteisön energiainfrastruktuuriin liittyvien investointihankkeiden ilmoittamisesta komissiolle ja asetuksen (EY) N:o 736/96 kumoamisesta (KOM(2009)0361),
- ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen osapuolten tulevan 15. kokouksen (COP 15) ja Kioton pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan osapuolten viidennen kokouksen (COP/MOP 5), joka pidetään Kööpenhaminassa 7.–18. joulukuuta 2009,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 110 artiklan 4 kohdan,
- A. katsoo, että energian toimitusvarmuus on tärkeä osa Euroopan unionin kokonaisvaltaista turvallisuutta, vakautta ja hyvinvointia ja avaintekijä tavoiteltaessa taloudellista ja sosiaalista kehitystä Euroopassa, mutta ottaa huomioon, että asialle ei ole vielä perustamissopimuksessa perustaa,
- B. ottaa huomioon, että todellisen ja tehokkaan Euroopan yhteisen energian toimitusvarmuutta koskevan ulkoisen politiikan puuttuminen heikentää EU:n ulkoisten toimien johdonmukaisuutta ja uskottavuutta,
- C. ottaa huomioon, että EU:n riippuvuus tuontienergiasta on tällä hetkellä huomattava ja nykytilanteessa sen ennustetaan kasvavan,
- D. katsoo, että vaikka maailmanlaajuinen rahoituskriisi laski öljyn ja kaasun hintoja, hidas edistyminen kestävämpiin polttoaineisiin siirtymisessä, maailman öljy- ja kaasukenttien vähenevä tuotto – huolimatta löydetystä uusista lähteistä – ja kysynnän jatkuva kasvu merkitsevät väistämättä paluuta kireään tilanteeseen fossiilisten polttoaineiden markkinoilla ja öljyä kuluttavien maiden kasvavaa tuontiriippuvuutta sitten, kun kriisi on ohi,
- E. ottaa huomioon, että useat jäsenvaltiot ovat erittäin riippuvaisia yhdestä ainoasta maakaasun toimittajasta, ja katsoo, että toimitusten perusteeton keskeyttäminen voi aiheuttaa vakavia ongelmia, mikä kävi ilmi viimeisessä Venäjän ja Ukrainan kaasukriisissä vuoden 2009 alussa,
- F. ottaa huomioon, että useilla jäsenvaltioilla ei ole riittävästi omia luonnonvaroja selvittääkseen kriisitilanteista,
- G. katsoo, että koska EU on jo riippuvainen poliittisesti epävakailta alueilta tuotavasta energiasta ja riippuvuus kasvaa jatkuvasti, yksistään jäsenvaltioissa tehdyt ponnistelut energiahuollon varmuuden takaamiseksi ovat osoittautuneet riittämättömiksi eikä niillä voida huolehtia kaikkien jäsenvaltioiden pitkän aikavälin intresseistä,
- H. katsoo, että nykyiset ennakkovaroitukseen tarkoitetut välineet osoittautuivat riittämättömiksi tammikuun 2009 kaasukriisin ennakoimiseksi,

Torstai 17. syyskuuta 2009

- I. katsoo, että ennustettavia uhkia energiahuollon varmuudelle tulee olemaan niin kauan kuin energian tuottaja- ja kauttakulkuamat eivät noudata Euroopan energiaperuskirjaa koskevassa sopimuksessa ja sen kauttakulukupöytäkirjassa määritettyjä yhteisiä ja avoimia sääntöjä,
- J. katsoo, että sitoutuminen energiatehokkuuteen kotimaassa ja ulkomailla sekä uusiutuvan energian osuuden huomattava lisääminen EU:n energialähteiden yhdistelmässä vähentäisi suuresti unionin riippuvuutta tuontienergiasta ja näin yhtäältä parantaisi energian toimitusvarmuutta ja toisaalta auttaisi sitä saavuttamaan sitoumuksen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä 20 prosentilla (tai enemmänkin, jos Kööpenhaminassa niin sovitaan) vuoteen 2020 mennessä,
- K. katsoo, että energian säästämiseen kannustaminen ja uusiutuvaa energiaa ja energiatehokkuutta koskevat toimet ovat erittäin kustannustehokas keino vähentää EU:n energiariippuvuutta ja että ne tukevat myös ilmastonmuutoksen torjumista ja siirtymistä kohti resursseja tehokkaasti käyttävää taloutta,
- L. katsoo, että tiivis yhteistyö energiahuollon alalla on yksi tehokkaimmista ja tärkeimmistä keinoista rakentaa luottamusta Euroopan unionin ja sen naapurimaiden välisissä suhteissa,
- M. katsoo, että jo toteutetuista toimista huolimatta on tarpeen luoda todella yhteinen energiapolitiikka, johon ei sisällytetä jäsenvaltioiden päätösvaltaan jäävää energialähteiden valintaa, vaan johon sisällytetään sisämarkkinoiden sääntely ja ulkoiset näkökohdat ja jossa otetaan huomioon kaikkien jäsenvaltioiden poliittiset ja taloudelliset edut,
- N. katsoo, että yhteisvastuuseen, monipuolisuuteen ja yhteisten etujen yhteiseen puolustamiseen, tiiviimpään yhteistyöhön suurimpien energian tuottaja-, kauttakulku- ja kuluttajamaiden kanssa sekä kestävästi kehityksen edistämiseen perustuva Euroopan yhteinen energian toimitusvarmuutta koskeva ulkoinen politiikka olisi omiaan luomaan synergiaa, joka takaisi energiahuollon varmuuden Euroopan unionissa sekä vahvistaisi EU:n asemia, sen toimintakykyä ulkopoliittisissa asioissa ja uskottavuutta maailmanlaajuisena toimijana,
1. luottaa komission, neuvoston ja jäsenvaltioiden osoittavan voimakkaampaa strategista johtajuutta EU:n yhteisen energian toimitusvarmuutta koskevan ulkoisen politiikan perustamisessa, kuten parlamentti on vaatinut edellä mainitussa 26. syyskuuta 2007 antamassaan päätöslauseelmassa;
  2. pitää myönteisinä komission toisessa strategisessa energiakatsauksessa ehdottamia EU:n energian toimitusvarmuuden monipuolistamiseen ja tehostamiseen tarkoitettuja toimia; katsoo kuitenkin, että niiden toteuttamiseksi tarvitaan selkeästi määriteltyjä painopisteitä ja pikaista toimintaa samalla kun parlamentti pidetään täysin ajan tasalla;
  3. toistaa, että asianmukaisesti toimivat energian sisämarkkinat sekä energialähteiden monipuolistaminen ovat erittäin tärkeitä tulevien kaasun jakeluhäiriöiden ja kriisien ehkäisemiseksi; korostaa siksi tarvetta investoida enemmän uusiutuvaan ja hiilidioksidipäästöiltään vähäiseen energiaan ja energiatehokkuuteen, joiden pitäisi olla keskeisenä osana energia-alan toimintasuunnitelmassa vuosiksi 2010–2014;
  4. pitää myönteisinä edellä mainittuja uusia ehdotuksia asetuksiksi toimista kaasunsaannin turvaamiseksi ja Euroopan yhteisön energiainfrastruktuuriin liittyvistä investointihankkeista, jotka edistävät kaasunsaannin turvaamista Euroopan unionissa varmistamalla, että jäsenvaltiot toteuttavat ennaltaehkäiseviä toimia ja parantavat kriisinhallintajärjestelmiä, sekä lisäämällä avoimuutta ja vähentämällä byrokratiaa;
  5. kehottaa lisätoimiin mahdollisten tulevaisuuden energiansaantiongelmien ennakkoimiseksi, jotta voidaan välttää tulevat häiriöt tehostamalla muun muassa energian toimitusvarmuuden yhteyshenkilöverkostoa (NESCO), ja kehottaa komissiota kiireellisesti tarkistamaan nykyisiä ennakkovaroitusjärjestelmiä, NESCOa ja muita välineitä, jotka osoittautuivat tehottomiksi vuoden 2009 Venäjän ja Ukrainan energiakriisin yhteydessä;

Torstai 17. syyskuuta 2009

6. kehottaa Euroopan unionia ja sen jäsenvaltioita kehittämään kaasun varastointia siten, että varastot voidaan purkaa nopeasti;
7. pitää Euroopan sisäisten liitännätverkkojen parantamista olennaisen tärkeänä, sillä nykyisten puutteiden korjaaminen on välttämätöntä sisämarkkinoiden tehokkaan toiminnan ja energia-alan solidaarisuuden kannalta; pitää tässä mielessä myönteisenä sopimusta infrastruktuurihankkeiden rahoittamisesta osana Euroopan talouden elvytysuunnitelmaa (250 miljoonaa euroa) ja ajatusta uuden Euroopan laajuisen sähkön ja kaasun superverkon perustamisesta, mutta toteaa, että on välttämätöntä lisätä julkista ja yksityistä rahoitusta energian toimitusvarmuuden alalla;
8. korostaa tarvetta toteuttaa kiireellisesti strategiset hankkeet, joilla pyritään monipuolistamaan energiahuoltoa, erityisesti eteläisessä käytävässä; onnittelee tässä yhteydessä Itävallan, Bulgarian, Unkarin, Romanian ja Turkin hallituksia 13. heinäkuuta 2009 allekirjoitetusta hallitustenvälisestä sopimuksesta Nabucco-kaasuputkihankkeen oikeudellisista puitteista, joka vähentää riippuvuutta kaasunsaannista Venäjältä ja joka on merkittävä askel tämän EU:n ensisijaisen hankkeen toteuttamiseksi, mutta korostaa samalla niiden yleisten sääntöjen merkitystä, jotka koskevat käytävän kehittämistä EU:n yhdistämiseksi Lähi-idän ja Kaspianmeren alueen uusiin kaasusiintymiin, jotka ovat riippumattomia tietyistä yhtiöstä tai kaasuputkesta ja joiden ensisijaisena tarkoituksena on tällaisen yhteyden pikainen toteutus; kehottaa asianomaisia yhtiöitä ja jäsenvaltioita tiiviissä yhteistyössä komission kanssa varmistamaan alustavat sopimukset kaasuputken hyödyntämisestä tulevien toimittajien kanssa;
9. korostaa, että EU:n olisi osallistuttava tiiviiseen vuoropuheluun tärkeimpien energiatoimittajien kanssa, jotta voitaisiin vahvistaa koko EU:n keskinäistä energiariippuvuutta ja energian toimitusvarmuutta, siten että keskitytään erityisesti tehokkuuden lisäämiseen, tasavertaiseen markkinoille pääsyyn, syrjimättömyyteen sekä avoimuuteen;
10. korostaa, että energiavuoropuhelua ei saa missään tapauksessa käydä suorien ja tuloshakuisten ihmisoikeusvuoropuhelujen kustannuksella ja että ihmisoikeuksien suojelun ja energian toimitusvarmuuden pitäisi olla etusijalla EU:n ja Venäjän seuraavan huippukokouksen esityslistalla sekä EU:n ja Venäjän välisessä uudessa sopimuksessa;
11. ehdottaa, että kehitetään EU:lle yhteinen lähestymistapa kauttakulkua koskevista säännöistä ja maksuista EU:n ulkopuolisten kumppanien kanssa käytävissä neuvotteluissa, ja kehottaa jäsenvaltioita tiedottamaan toisilleen ja komissiolle energiainfrastruktuurihankkeita koskevista strategisista päätöksistä ja sopimuksista;
12. kehottaa komissiota ryhtymään välittömästi toimiin hämärien ulkomaisten toimijoiden EU:n energiainfrastruktuurilla tekemiä vihamielisiä ostotarjouksia vastaan ja soveltamaan tiukasti EU:n kilpailulainsäädäntöä; on huolestunut esimerkiksi siitä, että Surgutneftegaz hankki äskettäin osuuden unkarilaisesta energiayhtiö MOLista ja siitä, että Surgutneftegaz ei suostu paljastamaan omistusrakennettaan ja yhtiön varsinaisen omistajan henkilöllisyyttä, mitä Unkarin energiainfrastruktuurin sääntelyviranomaiset ovat aiheellisesti vaatineet; kehottaa komissiota tutkimaan sellaisten ulkoisten toimijoiden toimintaa kuten CENTREX, joka hankki äskettäin 20 prosentin osuuden Itävallan Baumgartenin kauppajärjestelmän varastotiloista;
13. kehottaa Euroopan unionia yhteistyöhön Pohjanmeren alueen maiden kanssa ottaen huomioon kyseisten maiden energialähteisiin liittyvän huomattavan potentiaalın erityisesti off shore -tuulivoiman tuottamisessa;
14. kehottaa neuvostoa ja komissiota yhteistyöhön Välimeren alueeseen kuuluvien jäsenvaltioiden ja Pohjois-Afrikan maiden kanssa ottaen huomioon kyseisten maiden huomattavat energiavarat sekä merkittävät mahdollisuudet, jotka tarjoutuvat näiden maiden omalle kehitykselle erityisesti Barcelonan prosessin myötä; kannustaa erityisesti käyttämään aurinko- ja tuulienergiaa näillä alueilla; pitää myönteisenä Desertec-teollisuushankkeen viimeaikaista edistymistä laajamittaisen aurinkoenergian hyödyntämiseksi Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa; painottaa, että EU:n toimien Desertec-teollisuushankkeen hyväksi on oltava johdonmukaisia ja niillä on aktiivisesti osallistuttava Pohjois-Afrikan ja Lähi-idän maiden kehitykseen; kehottaa sen vuoksi tässä hankkeessa mukana olevia yhtiöitä ja jäsenvaltioita läheisessä yhteistyössä komission kanssa edistämään kehitystä aidolla teknologian siirrolla ja toimintavalmiuksien kehittämisellä paikallisissa yhtiöissä ja kansalaisyhteiskunnassa, jotta voidaan varmistaa omistajuus ja rakentaa kestävä kumppanuus niiden Välimeren maiden kanssa, joissa Desertec-teollisuushanketta kehitetään;

Torstai 17. syyskuuta 2009

15. korostaa arktisen alueen strategista merkitystä EU:lle energialähteitä, ympäristöä, biologista monimuotoisuutta ja liikennettä koskevien kysymysten sekä Koillisväylän avautumisen kannalta;

16. korostaa, että edistys EU:n yhteisen energiapolitiikan kehittämisessä riippuu suuresti Lissabonin sopimuksen voimaantulosta; kehottaa EU:ta ja jäsenvaltioita ryhtymään toimiin sen varmistamiseksi, että EU:n yhteisellä energiansaannilla ja energian toimitusvarmuudella on sitova, edistyksellinen ja kattava perusta perussopimuksissa; vaatii Lissabonin sopimuksen pikaista ratifiointia oikeasuuntaisena askeleena, sillä siihen sisältyy energiaa koskeva yhteisvastuulauseke, ja vastuu energiapolitiikasta on jaettu EU:n ja jäsenvaltioiden kesken;

17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle sekä jäsenvaltioiden parlamenteille ja hallituksille.

Ihmisoikeusaktivistien murhat Venäjällä

P7_TA(2009)0022

Euroopan parlamentin päätöslauselma 17. syyskuuta 2009 ihmisoikeusaktivistien murhasta Venäjällä

(2010/C 224 E/07)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat Venäjältä antamansa päätöslauselmat ja erityisesti 25. lokakuuta 2006 antamansa päätöslauselman ⁽¹⁾, joka koskee venäläisen toimittaja Anna Politkovskajan murhaa, ja 18. joulukuuta 2008 antamansa päätöslauselman ihmisoikeusaktivisteihin kohdistuneista väkivallanteoista ja Anna Politkovskajan murhaa koskevasta oikeudenkäynnistä ⁽²⁾,
- ottaa huomioon neuvoston puheenjohtajavaltion Euroopan unionin puolesta 12. elokuuta 2009 antaman julkilausuman tšetšerialaisen ihmisoikeuksien puolustajan Zarema Sadulajevan ja tämän puolison Alik Džabrailovin murhasta,
- ottaa huomioon Euroopan unionin ja Venäjän federaation välisen kumppanuus- ja yhteistyösopimuksen, joka tuli voimaan vuonna 1997 ja jota on jatkettu odotettaessa sen korvaamista uudella sopimuksella,
- ottaa huomioon käynnissä olevat neuvottelut uudesta sopimuksesta, jolla otetaan käyttöön kattava EU:n ja Venäjän suhteita koskeva järjestelmä,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen, ihmisoikeuksien puolustajia koskevan Yhdistyneiden kansakuntien (YK) julistuksen, ja YK:n julistuksen yksilöiden, ryhmien ja yhteiskuntaelinten oikeudesta ja velvollisuudesta edistää ja suojella yleismaailmallisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia ja perusvapauksia,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan,

⁽¹⁾ EUVL C 313 E, 20.12.2006, s. 271.

⁽²⁾ EUVL C 58 E, 12.3.2009, s. 180.